

ALFÖLDI FRISS UJSÁG

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Egy hóra 1.50, vidékre 2 P.
Negyedévre 4.50 pengő.

Politikai és társadalmi napilap. Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Kossuth-utca 19 szám.
Telefonszám 93.

Szentes, 1932 május 20

Péntek

V. évfolyam 112 szám

A mezőgazdasági munkásság és a szocialista maszlag

A képviselőház általános-ságban elfogadta azt a költségvetést, amelyet a kormány hosszas tanulmányozás és — fontolgatás után terjesztett elé. Ez az új, 1932—33 évi költségvetés kerekén százötven millióval kevesebb kiadást irányoz elő, mint amennyi a múlt évi volt, vagyis a magyar állam az előző költségvetési év kilencszázötvenöt millió pengő kiadásával szemben az új költségvetési évre nyolcszázhat millió pengőt fog kiadásokra fordítani.

Nehezebb, keservebb, kellemetlenebb feladattal kormány talán sohasem állott szemben, de vállalnia kellett a feladat végrehajtását, mert másképpen az állam pénzügyi egyensúlyát nem tudta volna helyreállítani. Lecsökkentette a tisztviselői fizetéseket, ami miatt a tisztviselők panaszkodnak, pedig jobban jártak így, hogy a csökkentett fizetést valóban kézhez is kapják, mint a szomszédos országokban, ahol a tisztviselők hónapokon át nem kapnak fizetést. Egyszerűsíti, amennyire lehetséges az állami közigazgatást. De még a legnagyobb takarékoság mellett is gondoskodnia kellett új jövedelmekről, mert az eddigi jövedelem a csökkentett költségvetés fedezésére sem lett volna elegendő.

A költségvetési vita folyamán több szónok követelte a munkanélküli segély bevezetését. Erre vonatkozólag Károlyi Gyula gróf bölcsen jegezte meg költségvetési zárobeszédében, hogy ha pénzünk volna, munkaalkalmakat teremtenénk rajta, s ha pénz hiányában nem tudunk munkaalkalmakat adni, hogyan tudnánk fedezetet találni a munkanélküli segélyek folyósítására? Nagyon jó — munkanélküli segély más országokban az állandó katonaság, sajnos, azonban a mi kezünk ebben a tekintetben is meg van kötve.

De a mi súlyos helyzetünket még súlyosabbá teszi e téren egy olyan körülmény, amelyet a szocialisták idéz-

nek föl s amelynek elítélésére nem lehet elég kemény szavakat találnunk. A szociáldemokrata agitátorok ugyanis sok helyen visszatartják a mezőgazdasági munkásokat attól, hogy aratási és egyéb gazdasági munkákra leszerződjenek s azzal biztatják őket, hogy télen aztán ugyanis az állam lesz kénytelen ellátni a nélkülözőket. A józanabb mezőgazdasági munkások — könnyen átlátják a szítán s megérzik, micsoda ravaszság rejlik az ilyen ostoba agitáció mögött, de akadnak olyanok, akik lépve mennek, nem vállalják el a szerződést s

télre — előreláthatólag — pénz és kenyér nélkül maradnak. Ezek sorsáért a szociáldemokratákat tesszük előre is felelőssé, mert azokról a munkásokról, akik a felkínált munkaalkalmakat nem fogadják el, a kormánynak nem szabad gondoskodnia. — Ez ellen a leghatározottabban tiltakozik az egész magyar társadalom, amely az önhibájukon kívül bajbajutottakon áldozatos készséggel segített s bizonyára segíteni fog a jövőben is, de nem tűrné el, hogy azokat, akik a munka ellen tiltakoznak, közpénzen tartásuk el.

A szociáldemokraták célja a mezőgazdasági munkások félrevezetésével a belső elégedetlenség szítása, mert azt

remélik, hogy így pártszempontból sikereket érhetnek el. Mert nekik a pártszempontok a fontosak, még akkor is, amikor a nép munka és kenyér után sóvárog. Amikor a terménynek nincs ára, a külföld terményeinkkel szemben sorompókat állít föl és exportunk egyre kevesebb pénzszerzési reménnyel kecsegtet. A társadalmi egységnek menél nagyobb megbontására törekszik akkor, amikor minden magyar erőnek egy célért való tömörülésére van szükség. Amikor már Nyugat-Európában is átérzik a mi súlyos helyzetünket és külső el-lenségeink is megszelidülnek és közelednek hozzánk, hogy módot, utat keressenek gazdasági talpraállításunkra.

Új terv a gazdaadósságok rendezésére

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter — amint ismeretes — a földteherrendezés újabb szabályozásáról, illetve a gazdaadósságok rendezéséről újabb törvényjavaslatot készített.

A bankok között és a TEBÉ-ben állandóan folynak a tanácskozások ebben az ügyben és az igazságügyminisztériumban most elkészült törvényjavaslattervezettel paralel a TEBÉ is kidolgozta a maga földteherrendezési javaslatát.

A bankok érdekképviselőinek álláspontja az, hogy az intézetek nem zárkoznak el az elől, hogy a gazdámoratórium lejárta után is könnyítéseket adjanak a gazdáknak, de nem járulhatnak hozzá sem egy kényszerkonverzió gondolatához, — sem pedig ahoz, hogy a kamatfizetések egy részéről lemondjanak, mert maguk az intézetek is vállalták annakidején a kamatterheket a külföldi hitelezőkkel szemben.

Értesülésünk szerint van egy olyan elgondolás is a minisztérium előtt, hogy a gazdaadósságok 30 százalékát rögzítsék meg, míg 70 százalék erejéig a hitelezők a LEBOSZ-kötvényeket kapnának és így kötvények formájában jutnának követeléseikhez. A kérdés csak az, vajjon az intézetek e terv megvalósulása esetén a kötvényeket értékesíthetnék-e. Mindenesetre ezt a problémát, illetve az adósságrendezésnek a LEBOSZ-kötvények alapján való megokolását másképpen

elképzelné nem lehet, minthogy lehetővé tennék a LEBOSZ-kötvények lombardozását a Nemzeti Banknál. Ennek pedig az volna az előfeltétele, hogy a tőzsdének ezeket a

LEBOSZ-kötvényeket is — éppen úgy, mint a nemrég kibocsátott kincstári kötvényeket — hivatalosan jegyezni kellene a tőzsdén.

Az eddigiek szerint négy-öt nap múlva feltétlenül nyilvánosságra kerül a Zsitvay-féle tervezet és akkor fogják az érdekeltek a maguk álláspontját ebben a nagyfontosságú kérdésben végleg leszögezni.

Megjelent az új tejrendelet

Ezentul magánosok részére nem adnak ki tejkereskedésre engedélyt

Most jelent meg a földművelésügyi minisztériumnak a tejforgalom szabályozásáról szóló legutóbbi rendelete, amely szerint tejesarnoki, tej gyűjtőtelepi, tejkereskedelmi, illetőleg tejtermékeket feldolgozó vállalati ipar részére új iparengedélyt további rendelkezésig nem szabad kiadni. Ez a rendelkezés az ország egész területére vonatkozik, de nem terjed ki arra az esetre, ha a termelő, vagy a termelők egyesülése kíván iparengedélyt szerezni a kizárólag részükről termelt tej értékesítése céljából. A rendelet az Országos Tejgazdasági Bizottság

már folyamatban lévő felülvizsgálati munkáját továbbra is életben hagyja.

Ennek a bizottságnak a feladata a vállalatok forgalmára vonatkozó adatgyűjtés, tapasztalatok beszerzése, amelyek alapján a minisztérium az észlelt hiányok pótlására, esetleg az iparengedély megvonására tesz intézkedést. A rendelet a fővárosra és a környékbeli városokra már korábban megállapított tejáratokat, amelyek azonban már a vidékre nem vonatkoznak, további rendelkezésig érvényben hagyja.

Jelvényt kapnak a kormányfőtanácsosok

Félmillió pengőt ajánlanak fel közmunkára

A kormányfőtanácsosok körében már régebben felmerült az a kívánság, hogy a kormány készítessen megfelelő jelvényt a kormányfőtanácsosi rang dokumentálására. A kormányfőtanácsosok elgondolása szerint az ünnepélyes alkalmakkor viselendő díszes jelvényen kívül

ugynevezett kis gomblyukjelvényt, vagy szalagjelvényt kellene statuálni, — amely a francia becsületrend mintájára — a társadalmi életben megadná a reprezentálási lehetőséget a kormányfőtanácsosok számára.

Értesülésünk szerint mozgalom is

indult már ebben az ügyben, a kormányfőtanácsosok különböző csoportjai indították meg az akciót. Tekintettel az állam nehéz helyzetére, a kormányfőtanácsosok természetesen hajlandók a jelvények előállításának minden költségét magukra vállalni, sőt a kormányfőtanácsosok egyik csoportja olyan értelmű tervezetet dolgozott ki, hogy a körülbelül háromszáz kormányfőtanácsos, kereskedelmi főtanácsos, gazdasági, kincstári, bányai és egészségügyi főtanácsos a jelvénykreatálással kapcsolatosan fejenként

200 pengőt fizetne le.

Ez esetben a költségek levonása után mintegy félmillió pengő állana a kormány rendelkezésére akár alapítványi célra, akár szükségmunka megindítására.

A kormányfőtanácsosok már előterjesztést tettek a jelvényalapítás ügyében és értesülésünk szerint illetékes helyen rövidesen eldöntik a kérdést, hogy bevezetik-e a kormányfőtanácsosok részére a megkülönböztető jelvény- és gomblyukjelvény viselését.

Bérletmeghosszabbítást kér a ligeti nyári vendéglő bérlője

Mészáros Gyula cukrász évekkel ezelőtt átvette a volt bérlőtől a ligeti nyári vendéglő használatát ugyanazon évi bér mellett, mint amennyit az előző bérlő fizetett.

A szerződés most járt le s Mészáros Gyula a bérlet hat évre való meghosszabbítását kéri. Kérelmét azzal támasztja alá, hogy annak idején — négy évvel ezelőtt — nagyobb szabású beruházást végzett s időközben a muzeum előtt elvonuló fedett folyosót is elvették tőle, így tehát üzletének használhatósága erősen csökkent, mivel esős időben vendégek fedett helyiség hiányában nem látogatják a ligeti vendéglőt.

Hivatkozik arra is Mészáros Gyula,

la, hogy a forgalom teljesen megcsappant és jövedelme csakis az időközben nagyrítván megtartott népiünnepélyek alkalmával van, ez pedig nem elegendő ahhoz, hogy az adókat és illetékeket megfizesse.

Mészáros Gyula abban reménykedik, hogy a meghosszabbítani kért hat esztendő alatt talán majd csak megjavul a gazdasági helyzet és azt az anyagi áldozatot, amit ő már eddig meghozott, valamikor viszont fogja látni.

A kérelem a legközelebbi városi közgyűlés elé kerül és valószínűleg kedvező elintézés nyer, mert Mészáros Gyula hajlandó az eddigi érvényben levő bért továbbra is változatlan összegben megfizetni.

Eladó ingatlanok:

Fábiánban: 73, 62, 50, 30, 15, 10. — **Királyságon:** 60, 42, 40, 32, 10, 7. — **Mucsháton:** 100, 63, 60, 51, 30, 30, 20, 10. — **Kistökén:** 120, 100, 32, 6, 4, 3. — **Dónán:** 18, 30, 5. — **Lapistón:** 47, 20. — **Alsóréten:** 14, 5, 6, 3. — **Zalotán:** 120, 65, 32. — **Derekegyházaudvaron:** 30 és 5 holdas tanyaföldek és házföldek. Nagynyomáson, Berekháton, Nagyhegyen szőlőföldek, házak a város minden utcájában úgy üzlet, mint magánházak 600 pengőtől 1500 pengőig. Bővebbet:

Piti Pál ingatlaniroda

Szentes, Kossuth-utca 16 szám.

Érdeklődni bármikor — **Ovakodjunk a zugügynőkötől!**

Ujabb földteherrendezési határozatok érkeztek

Pár hónappal ezelőtt úgy a miniszterelnök, mint pedig a kormánytagjai is oly értelmű nyilatkozatot tettek, hogy a földbirtok adósságainak szanálására irányuló eljárást ismét folytatják. A nyilatkozatok hatásaként azok közül, akik elkészíttek a múlt év november végével lejárt határidőig a kérelmek beadásával igen sokan újból megmozdultak, de megmozdultak azok is, akik

már elutasítást nyertek és újabb kérelmet adtak be a földteherrendező bizottsághoz.

A bizottság most arról értesítette a várost, hogy Sólyom Imre, Sebők Jánosné, özv. Gólya Sándorné szentesi és Kugyele János mágoesi lakosok földbirtokát terhelő tartozásokra elrendelte a szanálási eljárást s ennek feljegyzésére egyidejűleg utasította a bíróságot is.

A költségvetést - annak jóváhagyását - sürgeti a polgármester

Egyéb városi fontos ügyekben is felutazik Budapestre

A város ezévi költségvetése, amely már keresztülment a felülvizsgálat minden alakiságán, ezidőszereint még a belügyminisztériumban fekszik a végleges miniszteri rendelkezés megfogalmazása céljából.

Tekintettel arra, hogy egy korábban kelt kormányrendelet szerint közszolgáltatások beszedése, általában a költségvetésben felvett tételek hovaforrítása csak akkor kezdhető meg, ha a költségvetés miniszteri jóváhagyást nyert, a város polgármestere elhatározta, hogy szóbelileg megsürgeti az illetékes minisztériumban a jóváhagyott költségvetés leküldését.

Ebből a célból dr. Négyesy Imre polgármester a napokban Budapestre utazik, ahol több fontos, a vá-

rost érdeklő ügyben is eljár, így szóbeli tárgyalásokat folytat a kereskedelemügyi minisztériumban a villamoscentrálé szerződéssel kapcsolatban és általánosságban pénzügyi körökben tájékozódást szerez.

Ha elegáns és olcsó cipőt akar megrendelésre vagy készszen

bizalommal forduljon
Molnár Sándor
divatcipészhez
Kossuth-utca 15. Tary-ház.

arról, hogy városok függőkölcsöneinek kicserélésére történtek-e már olyan irányban intézkedések, mint amilyen irányban a városok kongresszusa megtette a maga javaslatát a pénzügyi kormányzatnak.

A polgármester hazaérkezése után — ami a jövő hétfőn történik —

összehívja az illetékes szakbizottságokat, miután a felszínen levő kérdéseket letárgyalatja, május utolsó péntekjére összehívja a városi közgyűlést is, amely előreláthatólag igen bő tárgysorozatot fog tartalmazni és nem esekély érdeklődésre tarthat számot.

Megtalálták két negyvennyolcas mártir csontjait

Néhány nappal ezelőtt az aradi vesztőhely közelében folyó gátjavítási munkálatok során egy sirra bukkantak, amelyről az volt a feltevés, hogy az Aradon kivégzett tábornokok földi maradványait fedi.

Most a régészek megállapították kétséget kizárólag, hogy Aulich Lajos és Pöltenberg Ernő vértanuk

csontjait találták a sirban. A csontmaradványokon felül megtalálták Pöltenberg bitófájának egy darabját is a kampóval együtt. A leletből az is kiderült, hogy a két tábornokot nem ott temették el, ahol később az emlékművet felállították, hanem attól a helytől néhány százméternyire.

Török János cipész

üzletét a Nagy Ferenc házból áthelyezte a Bocskay utca 18 szám alá. Kéri a tisztelt rendelőit, hogy elismert cégét pártolni sziveskedjenek

Nem adóztatják meg a rádiósokat

Ismételten felmerült az a terv, hogy a rádiót különböző érdekekért megadóztassák, vagy pedig az előfizetési díjakat emeljék fel.

Ezek a tervek a rádióhallgatók közt nagy nyugtalanságot keltenek.

Most, mint illetékes helyről közlik, a jelenlegi gazdasági viszonyok

mellett a rádió megadóztatását, vagy az előfizetési díjak bármily esekély összeggel való megadóztatását, vagy az előfizetési díjaknak bármily esekély összeggel való emelését jogi és pénzügyi szempontokból nem tartják megengedhetőnek.

Egy fiatalkoru zsebtolvajleányt fogtak el a piacon

Ma már a kora reggeli órákban az a hír terjedt el a helybeli tyukpiacon, hogy egy ismeretlen egyén mindenáron arra törekszik, hogy a piacon vásárlók pénztárcáját valahogyan elcsenje.

A tyukpiactéren egy ismeretlen személyű asszony állított oda a posztos rendőrhöz a következő szavakkal — rámutatva egy előtte gyors léptekkel haladó leányra:

— Az a leány az előbb az én kosaramban kotorászott s ha észre nem veszem, kilopja a pénzem!

Az őrszemes rendőr feltűnés nélkül követte a leányt, aki egyenesen a Kossuth-téri piacra vette útját, ahol hamarosan elvegyült a sokadalomban.

A rendőr az éppen arra haladó egyik detektívet kérte fel, megadva a személyleírást, hogy próbáljon nyomozni a gyanús leány után.

A tapintatos nyomozás nem is maradt eredménytelen, mert a zöld-ségárusok csoportjában észrevette a detektív, hogy egy leány igen alapos kutatást végez az egyik bevásárló iparos külsejű asszony kosarában.

Pár perc múlva a detektív már a rendőrségi ügyeleten volt a leánnyal, aki természetesen tagadta a terhére rótt lopási kísérletet — s ha előbb már sikerült, talán az elkövetett lopásokat is — és éppen ezért a rendőrség felhívja azokat, akik a mai piac alkalmával a fentiekkel összefüggésbe hozható gyanús dolgokat észleltek, hogy haladéktalanul jelentkezzenek tanuként a rendőrkapitányságon, ugyanis valamelyesekkel és tapasztalatokkal akarja a rendőrség alátámasztani a lopások és a lopás-kísérletek vádját.

Tudományos MOZGÓSZÍNHÁZ

Vasárnap, május 22-én három előadás. As I-ső 4. a II-ik negyed 7. a III-ik fél 9 órakor kezdődik rendes hely-árak mellett:

Budapesttel egyidőben színre kerül

Emil Jannings

világhírű hatalmas UFA-filmje:

Viharzó szenvedély

A film hőse a: **Szenvedély**

Jannings a főszerepben briliáns.

A leghatalmasabb művészi alkotás.

Ragyogó kísérő műsor.

54 kishold tanyás mucsiháti föld eladó értekezhetni vitéz dr Boncos Miklós ügyvédnél.

23 kishold tanyásföld Mucsiháton eladó értekezhetni vitéz dr Boncos Miklós ügyvédnél.

Fábiánban a Holub malom mellett 13 kishold föld eladó értekezhetni vitéz dr Boncos Miklós ügyvédnél.

Tíz tagu gazdaküldöttség kérte a nagytőkei dülötak kijavítását

Ma délelőtt Pataki Imre és Halász Mihály városi képviselők vezetésével népes küldöttség jelent meg a polgármester előtt és elpanaszolták, hogy a nagytőkei határrezben felvonuló dülötak közül néhány alig, sőt igen sok teljesen járhatatlan állapotban van és kérték azoknak megjavítását annál is inkább, mert a folyton erősödő gazdasági munkálatok során a mindinkább nagyobb forgalom következtében az utak kijavítása már eláraszthatatlan.

A polgármester a küldöttségnek adott válaszában kijelentette, hogy

amennyiben „közégi utakról van szó és megfelelő pénz áll rendelkezésre, egy pillanatig sem mulasztja el az utaknak karbantartását, jókarbáhozatalát és meg is ígerte, hogy a küldöttség által előadottakat írásba foglalva átadja a műszaki rész kidolgozása végett a mérnöki hivatalnak.

A gazdaküldöttség tagjai köszönettel vették tudomásul a polgármester válaszát, majd pedig a műszaki tanácsost keresték fel, akinek a figyelmét egyes különleges helyzetekre mindezek felül is felhívták.

Értesitem

a nagyérdemű közönséget hogy a **Kaszinó nyilvános vendéglőjében** a nap bármely szakában meleg és hideg ételek és kifőző italok állnak a nagyérdemű közönség rendelkezésére. — Pontos kiszolgálás, mérsékelt árak. — Abonenseket előjegyzek. — Szíves pártfogást kér

Pánczél Ferencné
a Casinó vendéglőse

Uj tárgyalás lesz az OKH és a földmunkás szövetkezetek közötti vitában

Különös háttérű rágalmazási pert tárgyalt a napokban a szentesi járásbíró. Az ügy előzményei arra a nézeteltérésre vezetnek vissza, amely az OKH és a kebelében alakult földmunkás szövetkezetek között már évekkel ezelőtt keletkezett.

Ez a nézeteltérés a Mindszenti Földmunkás Vállalkozók Szövetkezte ez évi rendes közgyűlésén robbant ki, ahol Molnár Miklóst, az OKH kiküldöttjét és ellenőreit azzal vádolta meg a mindszenti földmunkások elnöke, Antal Lajos, hogy Molnár egyik vállalkozásával kapcsolatban megszerezte a mindszenti

szövetkezet árajánlatát és azt egy másik szövetkezet érdekében felhasználta.

Ugyanekkor Antal közgyűlés előtt felhívta Molnárt arra is, hogy adjon alkalmat neki, hogy állításait a bíróság előtt is beigazolhassa.

A szentesi tárgyaláson mindkét fél kérte a valóság bizonyítását, amit a bíróság el is rendelt azzal, hogy ki fogják hallgatni Pogány Frigyes és Speuer György volt államtitkárokat és még több tanut, közöttük még Andaházy Kasnya Béla képviselőt is.

A görögkeleti magyar egyház tanácsa is foglalkozik a rágalmazási perrel

Az alispánhoz címzett beadvány aláíróit valószínűleg jogérvényesen kizárják az egyház tagjai sorából

Városszerte általános megütközéssel találkozott annak a ténynek nyilvánosságra jutása, hogy a szentesi görögkeleti magyar egyház esperes elnöke kénytelen volt huszonöt egyháztag ellen bünvádi eljárást folytatni tenni rágalmazás és becsületesértés vétsége miatt, — amit a huszonöt egyháztag azáltal követett el, hogy az általuk a vármegye alispánjához beadott írásban az esperessel szemben olyan tényeket állítottak, amelyek valódiságuk esetén őt közzévetésnek tennék ki, természetesen a megfelelő következtetés levonása sem maradhatna el.

Megirtuk az Alföldi Friss Ujság tegnapi számában, hogy a bünvádi eljárást átteszi a szegedi királyi törvényszékhez további eljárás végett.

Amint ma értesültünk, a bünvádi eljárástól teljesen függetlenül az egyház belső életében is következményekkel jár az alispánhoz beadott előterjesztés, amennyiben azzal és általában az egész büntetőüggyel a görögkeleti magyar egyház tanácsa a napokban foglalkozik, hogy a maga határozatát is meghozza.

Egyházi körben az a vélemény alakult ki, hogy azok, akik a magyar egyházzal szembehelyezkednek és nemcsak szóban, de írás-

ban is határozottan kijelentik, hogy a szerb egyház tagjai, azoknak semmi helyük nincs a magyar egyház tagjai között s így azoknak törlése iránt a legközelebbi egyháztanácsi ülésen intézkednek.

Mindenesetre az ügynek ez a része is kellő érdeklődésre tart számot, mert hisz amint ismeretes, annakidején a magyar egyház alapításában éppen azok vettek tevékeny részt, akik most ugyszólván máról holnapra a régi szerb fenntartóságot óhajtják visszaállítani, lehet, hogy a saját szempontjuk-

ból jó szándéktól vezetve, de anynyi bizonyos, hogy mindenesetre érthetetlen módon.

Arról is van határozott értesülésünk, hogy a hivatalos polgári hatóság is vizsgálat tárgyává fogja tenni a beadványban foglalt állításokat s ez a vizsgálat lesz hivatott azt végérvényesen eldönteni, hogy

mindazok, amik a beadványban foglaltak, egyáltalában megállíthatják-e a helyüket vagy sem?

Annyi bizonyos, hogy hogy a vizsgálat eredménye döntő befolyásu lesz a szentesi görögkeleti magyar egyház további életére és működésére.

A pápa harcba szólított rádió n mindent népet az istentelenek szervezkedése ellen

Szentesen is jól lehetett hallani

Tegnap este a vatikán rádiója német nyelven is leadta XI. Pius pápa pünkösdi enciklikájának kivonatát, amelyet a szentesi rádió is jól tudtak venni.

A pápai szózat felemeli szavát a jelenlegi borzalmas inség következtében érzett részvétől ösztönözve és mindenkit egyesülésre szólít fel az emberiséget fenyegető még súlyosabb bajok elhárítására.

A második rész azt fejtegeti, hogy a felforgató pártok saját céljaikra használják fel az általános nyomort és hovatovább szegénytelenebbül bontogatják az istentelenség zászlaját, fűtik a minden vallás elleni gyűlölködést és nem minden siker nélkül kapcsolják egybe a mindennapi kenyéért folytatott küzdelmet

az Isten elleni harccal.

Rége — mondotta — az istentelenek egyedül állottak a nagy tömegben, ma a különböző országokban fegyelmezett és jól tagolt hadseregek felett rendelkeznek.

A pápát a kötelesség arra kényszeríti, hogy felemelje szavát mindezekkel szemben.

Felhívja a „tehetősebbeket, hogy a keresztény lemondás szellemében önként korlátozzák anyagi életüket és az áldozatot ajánlják a szegényeknek.

A szegények és mindazok pedig, akiket a munka és kenyérhiány olyan keményen próbára tesz, hasonló vezeklési szellemben és még több belenyugvással viseljék el azt a szükséglet, melyet a nehéz idők és a szociális helyzet reájuk rótt.

„Tábornok“, „Pasa“ új figurákkal és két gyalogossal több lesz az ujonnan feltalált százkockás saktáblán

Érdekes találmánnyal lépett a nyilvánosság elé a közelmúltban Paniovits István budapesti ny. tisztviselő, aki módosította a 64 kockás sakkjátékot, azaz száz kockára bővítette. A 32 figura helyett 40 figura játszik a táblán. Négy gyalogossa és négy tiszttel szaporodott meg a 100 kockás játéknál a sakkfigura. A tisztek közül az egyiket tábornoknak, a másikat pasának nevezte el a feltaláló.

A Tábornok mozgási szabálya: minden irányban, mint a király egy lépést mehet és üthet, ugrása

hasonló a huszáréhoz, de hosszabb, mert egy kockát ugrik először és hátrát oldalt, vagy hátra. Mindenkor olyan színre ugrik, amelyről ellépett s mivel egy lépéses mozgólatai is vannak, egy kocka színét bármikor változtathatja.

A másik új figura: a Pasa még erősebb. Ez a figura is minden irányban, tehát egyenes vagy átlós irányban léphet vagy ugorhat egy vagy két kockát. A Pasa végjátékban erősebb, mint a Tábornok, mert a király mellett mattot tud adni.

Nem huzhatnak többé fogat a falusi horbélyok és kovácsok

A fagyasztás és a novokain korszakában ki tud már arról, hogy milyen volt a régi időben egy foghuzás. Különösen a falun, ahol a kovácsok és a horbélyok gyakorolták a foghuzás mesterségét. A legkülönbözőbb módszerek voltak divatban, ahogyan a derék kovácsmesterek megszabadították a páciens beteg fogaitól. Ennek a szép, de kétségtelenül nem éppen fájdalommentes világnak veti most végét a népjóléti minisztérium rendelete, amely a hivatalos lap mai számában jelent meg.

A rendelet hatályon kívül helyezi azt az 1896-ban kelt körrendeletet, amely kivételes esetben megengedte, hogy a foghuzás gyakorlását törvényes minősítéssel nem bíró egyének is végezhessék.

Ma már nincs az országnak olyan vidéke, ahol ilyen engedélyek fentartása indokolt volna és ezért a miniszter a körrendeletet hatályon kívül helyezi. A rendelet alapján kiadott és még érvényben levő foghuzási engedélyek érvényét veszítik.

Németország egy krajcár jóvátétel sem fizet többé

Brüning kancellárnak a birodalmi gyűlésen mondott nagyszabású beszédével hasábos cikkekben foglalkozik nemcsak a német, hanem a külföldi sajtó is. A lefegyverzés és a jóvátétel kérdéseinek megoldatlansága Brüning szerint katasztrófába kergetheti Európát, amelynek népei már nem bírnak el újabb csalódást. Súlyos gazdasági átalakulások nélkül nem következhetik be igazi javulás, — jelentette ki a kancellár, akinek fejtegetéseit angol lapok vezércikkében közlik és megállapítják, hogy Németország elhatározott szándéka, hogy a hitelezői hatalmának egyetlen krajcárt sem fizet többé jóvátétel címén.

Kaszáló árverés. A szentesi és fábiáni gazdák terehalmi legelő társulata a gádorosiatól átvett legelőterületen 2-35-5 holdas részletekben kaszálókat ad ki árverés útján május 23-án, hétfőn délelőtt 9 órakor Terehalmán a közepe ut s a volt mágoosi és gádoros legelő keresztvezésénél.

C S U R A Y

K I T Ű N T I T E L E S E D Ű S Z E K E S T E R I E N A K

ALAPÍTOTT 1876

Csuray Teremtésfia

SZENTES
PETŐFI U. 3.

K A L A P

Hölgyek figyelmébe!

Női-kalap osztályunkat átszerveztük és annak vezetésére fővárosi masamódot szerződeltünk. Modelljei általános feltűnést kellenek.

Alakítások eredeti módok után.

HIREINK

Napirend

Május 20 péntek. Róm kath. Bernardin Prot. Bernát.

Nap két 4 óra 17 perc, nyugszik 19 óra 36 perc hold két 20 óra 41 perc, nyugszik 3 óra 48 perc.

Legutóbbi hivatalos terményárak a budapesti tőzsdén. Tiszavidéki buza 77-es 12-15 80-as 13-00. Takarmányárpa I. 16:00 16:25. Zab I. 19:50—20.50. Tengeri tiszavidéki 16:55—16:65.

Huszonöt egyháztag ellen indított rágalmazási pert a szentesi gör. kel. magyar egyház esperes-elnöke című cikkünkkel kapcsolatban Arnóczky József a következő közlését kéri: „Tisztelettel közlöm, hogy én soha nem voltam hitoktató lelkész, sőt soha nem voltam Szentesen (aláhuzva) hitoktató. Én Németh István mellett — miként ő három vasár-, illetve ünnepnap a templomban is kihirdette és a házassági anyakönyvbe is bejegyezte — csupán gör. kel. papjelölt voltam — míg önként saját meggyőződésemből nem szakítottam vele.“ Arnóczky József annak a közlését is kéri, hogy a kérdéses beadványt ő nem írta alá. Készségesen helyt adunk mindezeknek, annál is inkább, mert cikkünk állításai szöveg szerint az esperes-elnök által beadott bűnvádi feljelentésből van idézve. (Szerk.)

Május végéig lehet kérelmezni a földhasznóbérek módosítását. A kormány rendelete szerint április 30-áig kellett benyújtani a mezőgazdasági kamaráknál a hasznóbérelészállítási, vagy felemelési kérelmeket. Az öt mezőgazdasági kamaránál — értesülésünk szerint — több mint ezer kérvény érkezett be. A kormány legújabb rendelete szerint lehetővé vált a bérmegállapítási kérelmeknek még május 31-ig való előterjesztése is. Mindazon ügyek, amelyekben a kamaráknál egyezség nem jött létre, most már a bíróságok elé kerülnek és a törvényszék mellett alakult vegyesbíróóságok meg is kezdték működésüket.

Megkezdődtek az írásbeli érettségi vizsgák. A szentesi reálgimnáziumban a napokban — megkezdődtek az írásbeli érettségi vizsgák. Ma a német nyelvű vizsgák próbát a maturánsok. A szóbeli érettségi vizsga pontos határnapja még nincs megállapítva.

Lemondott az iparáról. Kandász Ferenc kenyérsütő és árus bejelentette a polgármesternek, hogy élelmiszer, zöldség, gyümölcs adás-vételére nyert iparigazolványáról a mai nappal lemond.

Kedvezményes áru nikotín. A magyar királyi földmívelésügyi miniszter növényvédelmi célokra kiválóan alkalmas 98 százalékos nyers nikotint bocsátott a gazdaközönség rendelkezésére kedvezményes áron. Az előbb jelzett és kizárólag őstermelők részére juttatható növényvédelmi nikotin kilogrammját 15 pengőért árón szolgáltatták ki. A növényvédelmi nikotin beszerzésének módjait a 48.030—932. számú földmívelésügyi miniszteri rendelet tartalmazza, mely a városok polgármestereinél és a községek elöljáróságainál tekinthető meg.

Szentes város közgyámjától Árverési hirdetmény

Szentes város árvaszékének fenti számú határozata iolytán közhírré teszem, hogy a néh. Biró Dezső és néh. Biró Dezsőné hagyatékához tartozó ingóságok, ugymint házi bútorkok, konyhaberendezések ruha és fehérneműek a I. kerület Farkas Mihály utca 6 számú háznál a f. évi május hó 24 napján délelőtt 8 órakor kezdve készpénzfizetés mellett nyilvános árverésen el fognak adni.

Kelt Szentes város árvaszékénél 1932 évi május hó 18 napján.

Wolff Károly közgyám

Megrendelésre

elegáns

kivitelű

cipőt

prima minőségű anyagból

Tarnóczy Antalnál

készíttessen, Kossuth-utca, Dobrai-ház,

özv. Mátéffy Antalné utóda üzlet

Kiadó uri lakás. Sarkadi N. Antal utca 19 sz. házban a Jurenák Illés ezredes ur által bérelt lakás f. évi augusztus 1-re kiadó. Négy szoba, előszoba, fürdőszoba, teljes komfort. Értekezni lehet Untermylternél.

Közgazdaság

Mit nyújt Magyarország-nak a Tardieu terv, a közgazdaság nézőpontjából

Irtá: X. X.

Jelenleg Ausztria és Csehország képesek volnának majdnem az egész mezőgazdasági exportmennyiséget felvenni de erre nem számíthatunk, mert ezek az államok ipari exportjuknak más piacokon való elhelyezése érdekében biztosan tartalékolni fognak egy bizonyos mennyiségű mezőgazdasági behozatalt és nem számíthatunk erre azért sem, mert mezőgazdaságuk fejlődésben van s a jövőben mindinkább függetleníteni fogják magukat a külföldi behozataltól. Így a még fennmaradó mezőgazdasági exportfelelőnk egy, a többi államokkal, — mint Németország és Olaszország — kötendő »másodfoku preferenciális szerződések« alapján kell majd elhelyezni. Ha erre a Tardieu-terv lehetőséget ad, amin nem lehet kételkedni, akkor a Tardieu-tervnek előnyei le nem tagadhatók. A Tardieu-terv magában foglalja továbbá a dunai államok pénzügyi megsegítését is, amiről azonban további adatok hiányoznak, de hogy ha ezt a kilátást egybevetjük az előbbiekkal, akkor minden okunk meg van arra, hogy a Tardieu-terv megvalósítását elősegítsük, mert csak mégis könnyebb egy »fennmaradó« exportmennyiséget elhelyezni, mint évről-évre az »egész« termésfelelőnk elhelyezésével kínlódnunk.

Elismerjük, hogy a terv nem teljes és lehetne jobb, de jobb a jót ma megcsinálni, mint a jobb-
ra évekig várni.

Hogy politikai téren milyen áldozatokat kell hozni, eléggé világosnak látszik: egy bizonyos időre háttérbe kell állítani a politikai kérdéseket. Ezen kérdésekbe mi nem akarunk beavatkozni és fenntartjuk az első számunkban kifejtett álláspontunkat, hogy itt dönteni kell: vagy megnevelés, az elszegényedés következményeivel, vagy a józanság győzelme, jobb gazdasági viszonyok elérésével és fenntartjuk azon álláspontunkat is, hogy ilyen preferenciális megállapodások terén minden lépést örömmel üdvözlünk, de szorosabb gazdasági kapcsolatokról, amelyek szuverenitásunkat megkötnék, tartózkodunk kell, de erről a Tardieu-terv esetében, véleményünk szerint szó sem lehet.

Megkönnyítené állásfoglalásunkat, hogy ha határozatainknál csak a mi előnyeinket tartjuk szem előtt és nem a világpolitika középpontjába akarjuk magunkat állítani, erőviszonyainkhoz képest túlmagasszárnyalású külpolitikai orientációkkal.

(Vége.)

Rádió-műsor

Péntek, május 20.

9.15. A Szervánszky-szalóonzene-
kar hangversenye.

Közben.

9.30. Hírek.

11.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül.

12.00. Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05. A rádió házikvintettjének hangversenye.

Közben.

12.25. Hírek.

1.00. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

2.45. Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.10. „Napi jeremiádák“. Buda László előadása.

4.45. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek.

5.00. His Master's Voice gramofonhangverseny.

6.00. Gyorsíró tanfolyam. (Szalabey Géza).

6.30. Rácz Zsiga és cigányzene-
karának hangversenye.

7.30. „A tanár és a szülők együttes nevelő munkája“. Korpás Ferenc előadása.

8.00. A rádió külügyi negyed-
rája.

8.15. „A fuvóhangszerek ismeretése“ IV. rész. Turry Peregrin előadása. „A fagott“.

Majd. A m. kir. Operaház tagjából alakult zenekar hangversenye. Karnagy Dohnányi Ernő dr. Közreműködik Novák Rezső.

A hangverseny után, kb.

10.00. Pontos időjelzés, időjárás-
jelentés, hírek.

Majd.

A Broadway-Boy-jazz-zenekar — hangversenye a margitszigeti Tardian-étteremből. Bruno Sidersky énekszámával.

Butorozott szoba kiadó Boeskey u. 4 szám alatt. 2518.

Modern 4 szobás urilakás, fürdő, cselédszoba s mellékhelyiségekkel május 1-től kiadó. Értekezni Tóth József-utca 2 szám alatt. 2504.

Nagynomáson a kunszentmártoni és az Orosházi kövesut között 4 házföld egyenként is eladó. Értekezni vitéz dr. Bonczos Miklós ügyvédnél.

4 szobás urilakás minden mellékhelyiséggel augusztus elsejétől kiadó a Kiss Zsigmond féle házban, Tóth József u. 3 szám alatt. Minden délelőtt megtekinthető. Egyéb felvilágosítást ad Ignác Istvánné, Budapest, Greguss u. 7 sz. 2575.

Szépen butorozott külön bejárattal szobai kiadó és ugyanott ebéd koszt 1 pengőért kapható Sáfány Mihály u. 32 sz. 2435.

Harmadik kerület Kátai-utca 4 számú háznak harmadrésze eladó, értekezni lehet Szent Anna-utca 4 szám alatt. 2502.

Eladó 90 és 30 holdas jó tanyásföld. Bővebbet Piti ingatlan iroda ad.

Parfóm, puder, pipere cikkek óriási választékban kaphatók dr. vitéz Várady László gyógyszerár-
ában.

Eladó 4 szobás lakás évi törlesztésre is. Bővebbet Piti ingatlan-
iroda ad.

Fábiáni földem eladó. Értekezni lehet vitéz Négyesi Imre mér-
nökkel.

Eladó Külsőecseren 116 hold tanyás-
föld, fele szántó, fele jókaszáló. Bővebbet Piti ingatlan iroda ad.

Eladó vagy bérbeadó Fábián 17 sz. ház félhold gyümölcsös kerttel. A házban üzemeltetés. Értekezni lehet a helyszínen és a kiadóban.

Lakodalmat, zsurokat jutányos áron vállalok Lehota Dezső primás. Erdeklődők Soós József vendéglőben (Kispiac) találhatnak.

2 szobás lakás minden mellékhelyiséggel szabad jóságartással kiadó. Széchenyi úttelep 33. sz. értekezni Bagi tüzőltő őrmesternél, város háza.

A szeszfőzde a szeszfőzést meg-
kezdte. Bejelentések a nagytra-
fikban.

Balog Mihálynak 40 hold főleje a fábiáni állomás közelében szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítás Orosháza, Kelet u. 29. 2478.

Zendus babahintőpor, ugy gyermek-
meknek, mint felnőtteknek kiváló szárító, bőrpuhító. Kapható minden szentesi patikában.

Eladó Belsőecseren 150 hold jó tanyásföld. Bővebbet Piti ingatlan iroda ad.

Három kocsis sárga föld olcsón át-
adó Kossuth-utca 7.

Eladó a város mellett 200 holdas tanyásföld, apróbb részletekben parcellázva is. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Eladó közel a városhoz 47 hold prima tanyásföld egészében, vagy 5—10—20 holdas parcellákban is. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Háromszobás és egyszobás lakás hozzávaló mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Rákóczi-tér 18 szám alatt.

Eladó a város mellett 200 holdas tanyásföld, apróbb részletekben parcellázva is. Bővebbet Piti ingatlan iroda ad.

Tanyás kerestetik a nagytőkei állomás mellett tanyára. Ért. ill. Bálint utca 6 szám. 2389

Kátai-utca 11 szám alatt egy szobás lakás kiadó. Azonnal elfog-
alható. 2554

Eladó 51 hold jó tanyásföld törlesztésre. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
SZEDER FERENC

Nyomatott Az Alföldi Friss Ujság nyomdájában